

Høringsinnspill til statsbudsjettet for 2027 fra Norges Frivilligsentraler

Til familie- og kulturkomiteen og helse- og omsorgskomiteen

Norges Frivilligsentraler (NFS) takker for god dialog med Stortinget og gir her et felles innspill til familie- og kulturkomiteen og helse- og omsorgskomiteen. Frivilligsentralenes rammevilkår og samfunnsbidrag berører begge komiteenes ansvarsområder.

Frivilligsentralen er et lokalt og nøytralt ressurscenter for alle som ønsker å bidra i frivilligheten. I sin særegne posisjon mellom offentlig, privat og frivillig sektor kobler sentralen mennesker, ideer og ressurser, og skaper fellesskap og samarbeid, uten å konkurrere med annen lokal frivillighet.

Gjennom 35 år har Stortinget, kommunene og frivilligheten bygget opp en landsdekkende struktur av frivilligsentraler. Denne infrastrukturen hjelper kommunene med utfordringer innen folkehelse, inkludering, eldreomsorg og lokal beredskap, og bidrar til levende lokalsamfunn, økt deltakelse og at flere kan bo trygt hjemme. Men når forventningene til frivilligsentralene øker, må også økonomien følge med.

Våre hovedpunkter og krav til Stortinget

1. Styrk grunnfinansieringen til frivilligsentralene

Øk bevilgningen med **44 051 600 kr**, slik at hver av de 601 sentralene sikres **561 600 kr i statstilskudd i 2027**. Det er om lag 73 400 kr mer per sentral enn regjeringens forslag og gir, med 60 % statlig finansiering, et nødvendig minimumsbudsjett på 936 000 kr.

2. Styrk NFS som nasjonalt ressurscenter

Øk driftstilskuddet med **1 650 000 kr, fra 2 600 000 til 4 250 000 kr**. Dette skal videreføre og utvikle satsingen på lokal frivillighetspolitikk og styrke kompetanseutvikling, veiledning, erfaringsdeling og langsiktig oppfølging av kommuner og frivilligsentraler.

Samlet ber vi om **341 771 600 kr over kap. 315 post 60, en økning på 45 701 600 kr fra regjeringens forslag**.

En etablert infrastruktur for framtidens velferd

Det er for 2027 godkjent 601 frivilligsentraler i 336 kommuner, dvs 94 % av kommunene.

Sentralene skal stimulere til frivillig innsats, være åpne møteplasser og fungere som bindeledd mellom kommunen og frivillig sektor. De mobiliserer ressurser, motvirker ensomhet og utenforskap, og hjelper kommuner og frivillige organisasjoner med å arbeide mot felles mål.

NOU 2026:6 *Den nye velferdskommunen* peker på frivilligsentralenes potensial som knutepunkt mellom kommunen og frivilligheten. Utvalget understreker at en sterkere rolle krever kompetanse og bedre finansiering, og anbefaler en doubling av tilskuddsordningen.

NFS har lenge pekt på dette behovet, og verdsetter denne anerkjennelsen. Vi hadde håpet at budsjettforslaget for 2027 ville starte en gradvis opptrapping for å gi sentralene kapasitet til å fylle en større rolle i framtidens velferdssamfunn - nå håper vi Stortinget vil ta det første steget og sikre en minimumsfinansiering.

Grunnfinansieringen må stå i forhold til oppgavene

NFS verdsetter at regjeringen foreslår å øke den samlede bevilgningen i 2027. Økningen per sentral er likevel lavere enn kostnadsveksten. Forslaget gir 488 235 kr per sentral, en økning på 10 100 kr fra 2026. Veksten på 2,1 % er lavere enn anslått prisvekst på 2,7 % og lønnsvekst på 4 %. Dette følger etter en nedgang i tilskuddet per sentral i 2025 og en økning i 2026 som ikke dekket pris- og lønnsveksten.

Driftsbudsjettene skal dekke lønn og sosiale kostnader til daglig leder, lokaler, forsikringer, digitale verktøy, drift, aktiviteter og utviklingsarbeid. Med 60 % statlig finansiering tilsvarer regjeringens forslag et samlet minimumsbudsjett på om lag 814 000 kr per sentral.

NFS mener at et nødvendig minimumsbudsjett i 2027 er 936 000 kr. Med 60 % statlig finansiering tilsvarer dette 561 600 kr i statstilskudd.

Statsbudsjett 2027

Krav og utgifter

100% stilling

Lønn og sosiale kostnader

Lokaler

Husleie, strøm og forsikring

Daglig drift

Kontormateriell, IKT og telefon

Aktiviteter og møteplasser

Utstyr, bevertning og annonsering

Utvikling

Kompetanseheving og nettverksbygging

I Regjeringens forslag

vil sentralene i 2027 motta 488 235 kr. fra staten, som gir et minimumsbudsjett på **813 725 kr.**

Hvordan skal dette gå opp?

Et *minimumsbudsjett* bør i 2027 være

936 000 kr.

pr sentral

● Statstilskudd: 561 600 kr.
● Lokalfinansiering: 374 400 kr.

Når økonomien ikke følger kostnadsveksten, risikerer vi færre aktiviteter og møteplasser, økt deltakerbetaling, mindre utviklingskapasitet og større press på kommuner og øvrig frivillighet om å dekke driften. I 2025 svarte 27 % av etablerte sentraler at de måtte kutte tiltak som følge av reduserte statstilskudd.

Tilskuddsordningen skal bidra til gode og forutsigbare rammevilkår. NFS ber Stortinget sikre at dette formålet ivaretas, også når forskriften skal revideres.

Forebygging lønner seg – folkehelse, eldrekraft og Bo trygt hjemme

Økende behov for helse- og omsorgstjenester gjør helsefremmende og forebyggende innsats stadig viktigere. Frivilligsentralene fremmer helse og livskvalitet gjennom møteplasser, aktivitet, deltakelse og mestring for alle aldre. Lokalkunnskap, personlig kontakt og samarbeid senker terskelen for deltakelse og styrker tilhørighet og tillit.

Eldre er en viktig ressurs i frivilligheten. Sentralene gir dem mulighet til å bidra med erfaring og kompetanse på egne premisser. Tilgjengelige møteplasser og tilrettelagte aktiviteter bidrar samtidig til en aktiv, trygg og meningsfull hverdag.

Dette støtter målene i Bo trygt hjemme-reformen. NFS verdsetter samarbeidet med Helsedirektoratet og forslaget om å videreføre 1,1 millioner kroner over kap. 760 post 70 til å mobilisere og støtte sentralene. I Partnerskap for eldrekraften bidrar NFS med perspektiver på samarbeid og rammevilkår og med erfaringer fra frivilligsentralenes arbeid med eldres deltakelse og frivillige innsats.

Som lokale knutepunkt bidrar frivilligsentralene også til utviklingen av dagens og framtidens velferd gjennom samarbeid mellom innbyggere, frivillighet og kommune. NFS støtter sentralenes folkehelsearbeid gjennom kompetanseheving, veiledning og erfaringsdeling, og bidrar til politikkutvikling og nasjonale satsinger.

Skal nasjonale ambisjoner bli til lokal handling, trenger sentralene ansatte med tid, kompetanse og økonomisk handlingsrom til å følge opp frivillige, tilrettelegge aktiviteter og bygge samarbeid. Gevinstene av forebygging kommer over tid og på tvers av sektorer, mens kapasiteten må sikres nå. Styrket grunnfinansiering og driftstilskudd til NFS er en investering i framtidens velferd.

Lokal frivillighetspolitikk – fra ambisjoner til handling

Frivilligsentralene er en viktig katalysator for frivilligheten, særlig i distriktskommuner der lag og foreninger sjelden har egne ansatte. I statsbudsjettet for 2027 skriver regjeringen at den vil *styrke frivilligsentralenes mulighet til å bli et godt virkemiddel i kommunenes frivillighetspolitikk*. Dette er en ambisjon NFS deler.

Gjennom handlingsplanen *Alle inkludert* har NFS i 2024–2026 arbeidet med regionale kompetanseplattformer og lokal frivillighetspolitikk. Sammen med Frivillighet Norge og KS har vi utviklet en veileder og gjennomført faglige samlinger. Vi verdsetter at regjeringen anerkjenner arbeidet, men behovet for videre innsats er stort.

God frivillighetspolitikk krever langsiktig arbeid med både kommunene og sentralene. Sentralene bidrar med lokalkunnskap, kontakt med frivilligheten og mobilisering av ressurser. Kommunene må utvikle sin rolle som tilrettelegger og samarbeidspartner.

NFS utvikler felles ressurser, støtter lokale prosesser og etablerer læringsnettverk. Arbeidet er i startfasen og må videreføres for å bygge kompetanse, tillit og samarbeid i hele den landsdekkende strukturen.

Vi ber derfor om 1,65 millioner kroner ekstra i driftstilskudd til NFS for å videreføre og utvikle arbeidet med lokal frivillighetspolitikk, bindeleddsrollen og samhandling.

Budsjettkrav for 2027

NFS ber om følgende fordeling over kap. 315 post 60:

- Statstilskudd til 601 sentraler à 561 600 kr: **337 521 600 kr**
- Driftstilskudd til NFS: **4 250 000 kr**
- Samlet bevilgningskrav: **341 771 600 kr**

Dette er en økning på 45 701 600 kr sammenlignet med regjeringens forslag.

Behovet for frivillig innsats, forebygging og samarbeid øker. Vi må ta vare på og videreutvikle infrastrukturen Stortinget, kommunene og frivilligheten har bygget opp gjennom 35 år.

- Vi ber familie- og kulturkomiteen styrke grunnfinansieringen til frivilligsentralene og NFS for å sikre gode og forutsigbare rammevilkår.
- Vi ber helse- og omsorgskomiteen løfte fram sentralenes betydning for folkehelse, forebygging og Bo trygt hjemme, og understreke at styrket og forutsigbar grunnfinansiering er nødvendig for å realisere målene.

Norges Frivilligsentraler – oktober 2026

